

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.724/2012/7.szám

A Kúria dr. Kovács Tünde ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2012. június 28. napján kelt 15.K.20.083/2012/14. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 15.K.20.083/2012/14. számú ítéletét és az alperes 61/1701/180/13/2010. (2085812424) számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS), valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő nemzeti támogatások (top up) 2010. évi igénylésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 22/2010.(III.16.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) alapján 2010. július 30-án 333 állat után ún. termeléshez kötött anyatehén tartás támogatás iránti kérelmet nyújtott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: MVH). Az MVH Közvetlen Támogatások Igazgatósága - mint elsőfokú hatóság - az ügyfél kérelmét 2011. április 28-án kelt határozatával elutasította. A hatóság szerint a kérelemmel érintett állatok körében nem teljesült a Jogcímrendelet ellési arányra vonatkozó előírása, mert a kérelemmel érintett egyedek közül mindössze 97 állatnak volt a támogatási év (a 2010. január 1., 2010. december 31.) során az ENAR

adatbázisba bejelentett ellése, emiatt nem tekinthető teljesítettnek a Jogcímrendelet 30 %-os ellési arányra vonatkozó rendelkezése. A hatóság továbbá megállapította, hogy az egyéni támogatás felső határa a 2011-es támogatási évre vonatkozóan 0,0 támogatási jogosultság, mivel a 2010-es támogatási évben 90 % alatt használta ki egyéni felső határát, ezért a felperestől 317,8 támogatási jogosultság megvonásra került az országos tartalék javára. A határozat indokolása szerint a döntés a 2011. április 19. napján az ENAR adatbázisban megtalálható adatok figyelembevételével történt.

A határozat a felperes részére 2011. május 2. napján került kézbesítésre. A felperes ezt megelőzően, 2011. április 29-én postára adott ENAR bejelentő és módosító lapokkal 6 db, 2010. december 26. és 29. napja között született borjút jelentett be az ENAR rendszer felé, továbbá 5 db 2010. április 2. és 2010. május 7. napja között született borjú vonatkozásában az anyatehén azonosítási számát módosította az ENAR bejelentő és módosító lapon, s ezt megküldte az ENAR rendszer felé, ahol a bejelentés feldolgozásra került.

A felperes az elsőfokú közigazgatási határozat ellen fellebbezett. A felperes fellebbezésében előadta, hogy a szóban forgó időszakban a tenyészetében összesen 108 ellés történt, így az ellési arány megtartottnak tekinthető. Öt esetben a bejelentés megtörtént, azonban a borjak nem megfelelő anyához kerültek regisztrálásra, továbbá hat borjú bejelentése ugyancsak adminisztratív tévedés miatt maradt el. Mindez a 2011. április közepétől történt állomány és nyilvántartás ellenőrzése során derült ki, de a hiba észlelését követően 2011. áprilisában az adatmódosítón a felperes javította a hibát.

A másodfokon eljáró felperes 2011. október 10-én kelt 61/1701/180/13/2010. iktatószámú (2085812424) számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú hatóság indokolásában kifejtette, hogy a Jogcímrendelet alapján a támogatás szempontjából csak azon adatok tekinthetők elfogadottnak, amelyek az ENAR nyilvántartásba határidőben bejelentésre kerültek és a nyilvántartásban szerepelnek. A másodfokú hatóság akként foglalt állást, hogy a felperes által hivatkozott adatok pontosítása, illetve a hiányzó adatok bejelentése iránt az elsőfokú határozat kézhezvételét követően, 2011. május 5. napján tette meg a szükséges intézkedéseket (2011. május 5-én érkezett be a 2011. április 29-én postára adott kérelem.) Tekintettel azonban arra, hogy a 2007. évi XVII. törvény (Eljárási tv.) 43/A. §-a szerint a nyilvántartási rendszerekben a kérelem benyújtását követően az ügyfél által kezdeményezett visszamenőleges módosítások elfogadására nincs lehetőség, az utólagosan bejelentett, illetve helyesbített adatok nem eredményezhetik az elsőfokú határozat megváltoztatását, így mindösszesen 97 egyed ellését lehet figyelembe venni a támogatási

feltételek teljesülésének vizsgálata során, amellyel a jogszabály által előírt 30 %-os mérték nem teljesül.

A közigazgatási határozattal szemben a felperes terjesztett előkeresetet és kérte a határozat bírósági felülvizsgálatát.

Az ügyben eljáró Szekszárdi Törvényszék a 15.K.20.083/2012/14. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította.

A bíróság a következő megállapításokat tette:

- Az alperes határozata nem jogszabálysértő abban a tekintetben, hogy 5 esetben a borjak bejelentése ugyan megtörtént, csak nem megfelelő anyához kerültek regisztrálásra. E körben - a kereseti kérelem alapján - az elsőfokú bíróság vizsgálta az 1122/2009/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 63. Cikk (4) bekezdés b) pontjának, 74. cikkének, 73. Cikk (1) bekezdésének az Eljárási tv. 43/A. §-ával való kollízióját, ugyanis a felperes álláspontja szerint az Eljárási tv. idézett rendelkezése ellentétes az EK rendelet szabályozásával azáltal, hogy szűkíti a támogatási jogosultság körét. Az EK rendelet 2. Cikk (24) bekezdésének is a figyelembe vételével az EK rendelet szabályai nem a borjakra, hanem a támogatás alapját képező anyatehenekre vonatkoznak. A borjak megfelelő lejelentése az ENAR rendszer felé annyiban érinti az anyateheneket, hogy az alapján lehet megállapítani, történt-e ellés a támogatási kérelemben szereplő anyatehénél a támogatási évben. A Törvényszék nem találta az EK rendelettel ellentétesnek az Eljárási tv. 43/A. §-át. A Törvényszék megállapította, hogy a felperes még a támogatási kérelem benyújtását, azaz 2010. július 30. napját megelőzően jelentette le az 5 borjút a nem megfelelő anyatehénre, így utólagos módosítás ezen borjak vonatkozásában nem fogadható el, tekintettel arra, hogy az a támogatásban részt vevő teheneket is érintené, mivel ellési számuk megváltozna. Az EK rendelet 74. Cikke maga is a támogatási kérelem benyújtását követő időtől rendeli alkalmazni a számítógépes adatbázis bejegyzéseinek hibái és hiányosságai esetén a 73. Cikket, amely alapján az I. és II. fejezetben előírt támogatás-csökkentést és támogatás köréből történő kizárásokat nem kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt nyújtott be, vagy másképpen bizonyítja, hogy nem vétkes. Jelen esetben a tényszerűen fontos információ benyújtásának a feltétele nem áll fenn.

- A bíróság másodsorban azt vizsgálta, hogy az alperesnek figyelembe kellett-e volna vennie a felperes által hivatkozott 6 borjút, amelyet a felperes állítása szerint postai úton, 2010. január 24. napján bejelentett, de az nem érkezett meg az ENAR rendszerhez. A bíróság megállapította, hogy a Pp. alapján a bizonyítási teher a felperest terhelte, a bizonyítatlanság következményei alól nem mentesülhet. Ugyanakkor a bíróság

megállapította, hogy a felperes a csatolt ENAR bejelentő és módosító lapokkal, valamint a boríték másolatával hitelt érdemlően bizonyította, hogy a 6 db borjúból 2011. április 28. napján újabb bejelentő lapokat állított ki, amelyeket 2011. április 29. napján adott postára az ENAR rendszer részére.

Az ismételt bejelentés az elsőfokú határozat meghozatala után, a felperes részére történt kézbesítés előtt történt ugyan, de a bíróság szerint ez nem befolyásolta azt, hogy az elsőfokú hatóság a határozatát az ENAR rendszer határozathozatal idején hatályos állapota szerint hozta meg. A mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt az EK rendelet alapján ebben az esetben sem nyújtott a hatóság számára.

A Törvényszék utalt az 1760/2000/EK Európa Parlamenti és Tanácsi rendeletre, mely szerint a támogatásokat csak azon állatok tekintetében lehet kifizetni, amelyeket megfelelően azonosítottak és nyilvántartanak. A bíróság szerint az EK rendelet fenti rendelkezése ugyan a támogatás alapját képező anyatehenek nyilvántartására vonatkozik, azonban az anyatehén nyilvántartását is érinti a borjú születésének megfelelő időben történő bejelentése, tekintettel arra, hogy azon feltüntetésre kerül az anyaállat nyilvántartási száma, s így a módosuló ENAR rendszer alapján történik a támogatási határozat meghozatala. A bejelentést illetően a szarvasmarha fajok egyedeinek jelöléséről, valamint egységes nyilvántartási és azonosítási rendszerről szóló 99/2002.(XI.5.) FVM rendelet 7. § (2) bekezdés a) pontja egyértelműen rendelkezik, előírja, hogy hazai születésű borjú esetén a jelölést a születést követő 20 napig, a bejelentést a jelölés után 7 napig kell megtenni. A felperes ezt nem tette meg és nem tudta igazolni, hogy vétlen lett volna az elkésett bejelentésért.

- A bíróság harmadsorban foglalkozott a felperes azon érveivel, hogy a támogatási év során történt holt elléseket nem vette figyelembe az alperes, továbbá, hogy a hiánypótlást sem biztosították a részére. A Szekszárdi Törvényszék az Eljárási tv. 77. § (1) bekezdése, valamint a Jogcímrendelet vis maiorra vonatkozó rendelkezései alapján megállapította, hogy a felperes szabályszerű vis maior bejelentéssel a jogszabályokban meghatározottak szerint nem élt, ezért a támogatott tehenek holt elléseit sem a határozat meghozatala során, sem a bírósági eljárásban figyelembe venni nem lehetett.

A bíróság szerint az alperes helyesen állapította meg, hogy a felperes nem teljesítette a Jogcímrendelet 15. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt feltételt, amely kimondja, hogy a támogatásra bejelentett tenyészetében jellemzően hústermelés céljára tartson borjakat, és a kérelmezett állatok legalább 30 %-ának legyen ellése a 2010. január 1-2010. december 31-ig tartó támogatási évre.

- Az elsőfokú bíróság negyedszer megállapította, hogy alaptalan az

a felperesi hivatkozás, mely szerint a kvótatartalék megvonása jogszabálysértő, mert a kérelmezett állatok mindegyike meghatározottnak tekinthető, másrészt, mert az egyedekre levetítve vizsgálendő támogatási feltételek maradéktalanul teljesültek. A bíróság e körben a 82/2005.(IX.15.) FVM rendelet 1. § (2) bekezdés b) pontjára, 10. § (3) bekezdésére, a Jogcímrendelet 14. § (1) bekezdésére hivatkozott.

A döntés ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte a Kúriát, hogy a Szekszárdi Törvényszék ítéletét egészében helyezze hatályon kívül, továbbá az alperes határozatát az elsőfokú határozatra tekintettel szintén helyezze hatályon kívül és kötelezze az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására.

A felperes szerint támogatási kérelmének elutasítására nem azon az alapon került sor, hogy ténylegesen nem felelnek meg az állatai a jogi szabályozásnak, hanem pusztán a nyilvántartás adatai alapján nem valósult meg a 30 %-os ellési arány. E körben hivatkozott az EK rendelet 63. Cikk (4) bekezdés b) pontjára. Ebből egyértelműen következik, hogy a nyilvántartásban szereplő nem helytálló bejegyzésekkel kapcsolatban az érintett állat akkor tekinthető nem meghatározottnak, ha egy 24 hónapos időszakban legalább két ellenőrzés alkalmával találtak hibát. A közigazgatási szervek határozata és a jogerős döntés ezzel ellentétes tényeken alapszik. A felülvizsgálati kérelem a Jogcímrendelet 18. § (3) bekezdése, valamint a 99/2002.(XI.5.) FVM rendelet alapján úgy véli, hogy - a Törvényszék indokolásával ellentétben - jelen esetben egyértelműen a kérelmezett anyatehénhez kapcsolódó nyilvántartási hibáról van szó, hiszen erről szól egyrészt az alperesi határozat elutasításának indoka, másrészt anyatehénhez kapcsolódó támogatási feltételként vizsgálták az ellés bejelentését. Az EK rendelet nem kategorizál a nyilvántartási hibák között, bármely támogatási feltétellel összefüggésben felmerülő hiba megítélésére alkalmazandó, az EK rendelet 63. Cikk (4) bekezdés b) pontja, valamint a 73. Cikk (1) bekezdése.

A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős döntés azon megállapítása, hogy a felperes nem tudta igazolni, hogy vétlen lett volna az elkésett bejelentésért, nem felel meg a valóságnak, hiszen a felek között a per során nem volt vitás, hogy szabálytalannak minősített állatok a szükséges ellésekkel rendelkeztek, ezt az alperes sem vitatta, a szabálytalanságok kizárólag a nyilvántartási bejegyzésekkel voltak kapcsolatosak. A felperes az eljárás során valótlan, tényyszerűtlen adatot nem közölt. A felperes álláspontja szerint az eljáró Törvényszék a per során ezen hivatkozást nem is vizsgálta. A felülvizsgálati kérelem hivatkozott az EK rendelet egyébként ítéletben is felhívott 21 preambulum bekezdésére, melynek utolsó mondata szerint a termelő számára helyén való kellő időben hozzáférést biztosítani a megfelelő információkhoz. Ezen

értelmezése szerint a hatóság nyilvántartási adatokra vonatkozó kifejezett tájékoztatási és hiánypótlási kötelezettségét kell, hogy eredményezze, melyben az eljárás során nem részesült.

Végezetül a támogatás megvonással kapcsolatosan a felülvizsgálati kérelem kifejtette, hogy a Jogcímrendelet 15. és 17. §-aiban található a támogatási feltételek. Ezek között vannak olyanok, amelyeket minden állatra egyenként levetítve kell vizsgálni és vannak olyanok, amelyek tenyésztésszerű feltételek, azaz a teljes állományra levetítve vizsgálándók. Véleménye szerint az ügyben a Jogcímrendelet alapján azon feltételeknek való megfelelést kell vizsgálni, melyek az állatok egyenkénti megfelelését hivatottak ellenőrizni, ilyen az ügyben nem történt, így álláspontja szerint a támogatási jogosultság megvonása sérti a 82/2005.(IX.15.) FVM rendelet 1. § b) pontját és 10. § (3) bekezdését.

Az ügyben az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be, melyben kezdeményezte a jogerős ítélet hatályában való tartását. Hivatkozott a Pp. 275. § (2) bekezdés első fordulatra, mely szerint a jogerős ítélet csak a felperesi kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése kapcsán vizsgálható felül. Hivatkozott arra is, hogy az Európai Unió Bíróságának C-21/10. számú ítélete értelmében a hatóság megteheti, hogy kizárólag a jogszabályban foglalt nyilvántartási rendszerek alapján vesz figyelembe állatlétszámot, így az ezzel ellentétes felperesi hivatkozást is alaptalannak minősítette.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

A Jogcímrendelet 15. § (3) bekezdés d) pontja szerint az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásának feltétele, hogy a mezőgazdasági termelő a támogatásra bejelentett tenyészetében jellemzően hústermelés céljára tartson borjakat és a kérelmezett állatok legalább 30%-ának legyen ellése a 2010. január 1-jétől 2010. december 31-éig tartó támogatási év során. Jelen ügyben a hatóság azt állapította meg, hogy a kérelemmel érintett egyedek közül mindössze 97 állatnak volt a támogatási év során az ENAR adatbázisba bejelentett ellése, míg a felperes szerint a tenyészetében összesen 108 ellés történt, így az ellési arány megtartottnak tekinthető. Az ügyben a hatóság a kérelmezett állatok számát 331 darabban állapította meg, a 331 állat 30%-a (kerekítve) 99, ezért az alperes illetve a felperes által megjelölt ellések száma közötti különbség mögött a Jogcímrendelet 15. § (3) bekezdés d) pontjának alkalmazhatósága áll. A felperes szerint a 97 elismert állaton túl 5 esetben a bejelentés megtörtént, azonban a borjak nem megfelelő anyához kerültek regisztrálásra, továbbá 6 borjú bejelentése ugyancsak adminisztratív tévedés miatt maradt el. A felperes 2011. április 29-én postára adott ENAR bejelentő és módosító lapokkal 6 db, 2010. december 26. és 29. napja között

született borjút jelentett be az ENAR rendszer felé, továbbá 5 db 2010. április 2. és 2010. május 7. napja között született borjú vonatkozásában az anyatehén azonosítási számát módosította az ENAR bejelentő és módosító lapon, s ezt megküldte az ENAR rendszer felé, ahol a bejelentés feldolgozásra került. A Jogcímrendelet szerinti 30%-nak megfelelő állat ellése az ügyben tényszerűen megállapítható, viszont a hatóság a döntése meghozatalakor rendelkezésre álló ENAR nyilvántartás szerint csak 97 anyatehén vonatkozásban ismerte (ismerhette) el az ellést.

A Kúria megítélése szerint nem hagyható figyelmen kívül az ügy eldöntésénél az a tény, hogy a felperes még az elsőfokú határozat 2011. május 2. napján történt kézbesítése előtt 2011. április 29-én postára adta az ENAR rendszer módosításra irányuló kérelmet. Tehát a mezőgazdasági termelő az illetékes hatóságot még az előtt értesítette írásban, mielőtt értesült volna a kérelme azon okból történt elutasításáról amelyet pótolta. Figyelembe kell továbbá venni a Jogcímrendelet 15. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltaknak való megfelelés kapcsán, hogy a felperes által jelölt ellések megtörténtek. Jelen ügyben a hatósághoz a módosítás iránti kérelem ugyan 2011. május 5-én érkezett meg - azaz a határozat meghozatala után - de a hatósági eljárásban, akár a fellebbezés folytán eljáró másodfokú hatóság eljárása során ezt a tényt figyelembe kellett volna venni. Bár a felülvizsgálati kérelemben jelölt EK rendelt 63. cikk (4) bekezdés ebben az ügyben nem alkalmazható, mert egyrészt nem helyszíni ellenőrzésen feltárt szabálytalansághoz kötődik, másrészt a 24 hónapon belüli kétszeri ellenőrzés, mint feltétel nyilván nem vonatkozhat egy 12 hónapos támogatási periódusra, viszont figyelembe vehető az EK rendelet 73. cikke. E szerint:

„(1) Az I. és II. fejezetben előírt támogatáscsökkentéseket és támogatás köréből való kizárásokat nem kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt nyújtott be, vagy másképpen bizonyítja, hogy nem vétkes.

(2) (...).

Az első albekezdésben említett, a mezőgazdasági termelő által szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezi.”

Nyilvánvaló, hogy a fenti tényállás alapján a felperest nem lehet vétkesnek tekinteni a miatt mert tényszerűen pontos információt nem nyújtott be, a felperes az eljárás során valótlan, tényszerűtlen adatot nem közölt. Az is megállapítható továbbá, hogy a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez való kiigazítása a hatóság részéről nem történt meg (lásd a 73. cikk utolsó mondatát).

A Jogcímrendelet anyatehén termeléshez kötött támogatás szabályai között a 18. § (2) bekezdés szerint az ellenőrzések során a támogatási feltételeknek való meg nem felelés esetén a támogatási összeg meghatározása során a 1122/2009/EK bizottsági rendelet 63.,

65. és 74. cikkei szerinti eljárást kell alkalmazni. Az EK rendelet 74. cikke a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázis bejegyzéseinek módosítására és kiigazítására vonatkozik. E szerint: „A támogatásra bejelentett szarvasmarhafélékre vonatkozóan a támogatási kérelem benyújtásának időpontjától kezdve a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázis bejegyzéseinek hibáira és hiányosságaira a 73. cikket kell alkalmazni.” Tehát a belső jogi szabályok is megerősítik azon EK rendeleti rendelkezés alkalmazását, amely kimondja, hogy a támogatáscsökkentést és támogatás köréből való kizárást nem kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt nyújtott be, vagy másképpen bizonyítja, hogy nem vétkes. Jelen ügyben a felek között a per során nem volt vitás, hogy a szabálytalannak minősített állatok a szükséges ellésekkel rendelkeztek, a szabálytalanságok kizárólag nyilvántartási bejegyzésekkel kapcsolatosak. E nyilvántartási hiba kiigazítását az ENAR bejelentő és módosító lapon a felperes még az elsőfokú határozat kézhezvételét megelőzően kezdeményezte, az átvezetésre került az ügy közigazgatási szakában. Ilyenkor az EK rendelet szerint a mezőgazdasági termelő által szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezi.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet és az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a Pp. 275. § (4) bekezdése, valamint 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte.

A megismételt eljárásra a Kúria azt az iránymutatást adja, hogy az eljáró közigazgatási szervnek a felperes által 2011. április 29-én postára adott ENAR bejelentő és módosító lapok alapján kiigazított ENAR adatbázisban megtalálható adatokat kell figyelembe venni határozata meghozatala során.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest az együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről szóló rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-án és a 6/1986.VI.26.) IM rendelet 14. §-án alapul.

Budapest, 2003. december 3.

**Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk.előadó
bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő